

Soru: İmsak vakti ezan bitene kadar yemek yenebilir mi?

Fetva

Oruç ibadeti takvimlerde imsak olarak zikredilen fecr-i sadığın doğmasıyla başlar.¹ İmsakta okunan ezan fecrin doğduğunu haber vermek içindir. Ezanın okunmaya başlaması, fecrin doğup orucun başladığı manasına geldiğinden ezanın başlamasıyla yeme ve içme terk edilmelidir. Nitekim Allah Rasûlü ﷺ zamanında tatbik edilen uygulama da buna delalet etmektedir. Allah Rasûlü'nün müezzinlerinden Hz. Bilal fecr vaktinden bir müddet önce uyuyanları sahura ve teheccüde uyandırmak, ibadet için uyanık olanlara da fecr vaktinin yaklaştığını haber vermek için ezan okurken², Abdullah b. Ümmü Mektum fecrin doğup sabah namazının vaktinin girdiğini haber vermek için ezan okurdu.³ Ancak Abdullah b. Ümmü Mektum âmâ olması sebebiyle fecrin doğuşunu göremediğinden yanındakilerin ona fecrin doğuşunu haber vermeleriyle ezanı okurdu. Allah Rasûlüﷺ de bu konuda, “Bilal (r.a) ezanı gece(fec doğmadan) okur. Abdullah b. Ümmü Mektum ezan okuyana kadar (sahur için) yemeye ve içmeye devam edin. Çünkü o fecr doğmadan ezan okumaz.”⁴ buyurmuştur. Bu ifadede yeme ve içmenin kesilmesi fecr için ezanın okunmasına bağlanmıştır. Buna göre imsak vaktinin girdiğini haber veren ezanın okunmasıyla yeme ve içmenin kesilmesi gerekir. Ezan okunurken yemek yeme durumunda kalmamak için sahuru imsak vaktinden asgari birkaç dakika önce bitirmek en doğrusudur.⁵ Ayrıca müezzinin hata etme ihtimaline binaen sadece ezanı duymayı beklememeli, takvimden de imsak vakti kontrol edilerek hareket edilmelidir.

¹ Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübedî* (Karaçi,: el-Büşra, 2021), 1/343.

² Ebü Abdîrrahmân Ahmed b. Şuayb b. Alî en-Nesâî, *es-Sünen* (Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 2009), “Ezan”, 11.

³ Ebü Abdillâh Muhammed b. İsmail el-Buhârî, *el-Câmi 'u's-şahîh* (Beyrut: er-Risâletü'l-Âlemiyye, 1432), “Ezan”, 11.

⁴ Buhârî, *el-Câmi 'u's-şahîh*, “Savm”, 17; Ebü'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc b. Müslim, *el-Câmi 'u's-şahîh* (Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 2009), “Sıyâm”, 38.

⁵ Ahmed b. Muhammed b. İsmâîl ed-Dûkâtî et-Tahtâvî, *Hâşiye 'alâ Merâkı'l-felâh* (İstanbul: Daru'l-Hanefiyye, 2018), 2/567.